

DEONTOLOGISCHE CODE EN KLACHTENPROCEDURE

goedgekeurd door de Algemene Vergadering per Zoom op 23 V 2022

Eerste hoofdstuk: relaties van denominaties, organisaties, kerkgemeenten, predikanten met de Federale Synode en de overheid

Artikel 1: denominaties

1.1 Volgens artikel 2 5° van het Intern Reglement is een denominatie “een gestructureerde vereniging van kerken en eventueel organisaties, met een vertegenwoordigend orgaan dat de verbinding van deze denominatie met de FS kan verzekeren”.

1.2 Een denominatie die het lidmaatschap van de Federale Synode aanvraagt, moet aannemelijk maken dat zij thuishoort bij de FS. De denominatie volgt hiervoor het geëigende formulier van de FS.

1.3 Een denominatie kan alleen lid zijn van de Federale Synode zolang zij zich beweegt binnen de geloofsbelijdenis van de FS. Zij behoort zich tevens aan haar eigen geloofsbelijdenis te houden. Dit sluit voorstellen tot wijziging van beide geloofsbelijdenissen niet uit.

1.4 Elke denominatie moet bereid zijn zich in te zetten voor de doelstellingen en het functioneren van de Federale Synode.

1.5 Elke denominatie moet financieel transparant te werk gaan t.o.v. haar eigen leden.

1.6 Daartoe gevraagd, zet elke denominatie zich in om de Federale Synode nauwgezet, via het juiste kanaal en snel van alle nodige informatie op de hoogte te brengen.

1.7 Denominaties kunnen bij de Federale Synode een attest aanvragen voor een verblijfsvergunning of visum van bepaalde kerkelijke medewerkers uit het buitenland. Het geëigende formulier van de FS moet hiervoor worden gebruikt.

Artikel 2: organisaties

2.1.1 Een organisatie die erkenning door de Federale Synode aanvraagt, moet een kopie voorleggen van de teksten die het beheer van de vereniging bepalen.

2.1.2 Organisaties die geen lid zijn van een denominatie of van de Evangelische Alliantie Vlaanderen moeten bovendien een beschrijving indienen van hun leerstellige oriëntatie, hun geschiedenis, structuren, activiteiten en interkerkelijke relaties, samen met aanbevelingsbrieven van de verantwoordelijke gezagsorganen van ten minste drie kerkgemeenten of van twee denominaties die lid zijn van de Federale Synode (persoonlijke aanbevelingen zijn niet toegelaten).

2.2 Een organisatie kan alleen verbonden zijn met de Federale Synode zolang zij zich beweegt binnen de geloofsbelijdenis van de FS. Zij behoort zich tevens aan haar eigen geloofsbelijdenis te houden. Dit sluit voorstellen tot wijziging van beide geloofsbelijdenissen niet uit.

2.3 Elke organisatie moet bereid zijn goed nabuurschap te onderhouden met de andere organisaties en met de denominaties binnen de Federale Synode.

2.4 Elke organisatie moet financieel transparant te werk gaan t.o.v. haar eigen leden.

2.5 Daartoe gevraagd zet elke organisatie zich in om de Federale Synode nauwgezet, via het juiste kanaal en snel van alle nodige informatie op de hoogte te brengen.

2.6 De Federale Synode houdt een lijst bij van door haar erkende organisaties.

2.7 Organisaties kunnen bij de Federale Synode een attest aanvragen voor een verblijfsvergunning of visum van bepaalde kerkelijke medewerkers uit het buitenland. Het geëigende formulier van de FS moet hiervoor worden gebruikt.

Artikel 3: kerkgemeenten

3.1 Kerkgemeenten zonder gefinancierde predikantsplaats zijn weliswaar niet erkend door hun Gewest, maar behoren volwaardig tot de erkende eredienst.

3.2 Elke kerkgemeente is zelf verantwoordelijk en aansprakelijk op het gebied van brandveiligheid en geluidsoverlast van het door haar gebruikte gebouw en verbindt zich ertoe zich te houden aan de geldende regelgeving en een verzekering voor burgerlijke aansprakelijkheid af te sluiten.

3.3 Daartoe gevraagd, zet elke kerkgemeente zich in om de Federale Synode nauwgezet, via het juiste kanaal en snel van alle nodige informatie op de hoogte te brengen.

Artikel 4: gewestelijke erkenning en financiering

4.1 Een kerkgemeente die een gewestelijke erkenning en een gefinancierde predikantsplaats aanvraagt, moet aannemelijk maken dat er binnen het beoogde grondgebied minimaal 250 zielen onder haar pastorale verantwoordelijkheid vallen en dat de aanvraag ruim wordt gesteund door de regelmatige kerkgangers. Het geëigende formulier van de Federale Synode moet hiervoor worden gebruikt.

4.2 Een erkende kerkgemeente dient eraan te werken dat de kerkgangers hun vrijgevigheid handhaven en behoort de begrotingen van de bestuursraad (kerkfabriek) zonder tekort in te dienen; uitzonderlijke omstandigheden zullen eerst met de synodevoorzitter worden besproken.

4.3 Een erkende kerkgemeente dient de bijdragen aan de Federale Synode nauwgezet te betalen. De bijdragen aan de FS worden gebaseerd op het brutosalaris van de predikant. De hoogte van de bijdrage wordt bepaald door de Synodevergadering en de Synodekamer. (Intern Reglement art. 12.3 en 12.5)

4.4 Een erkende kerkgemeente aanvaardt dat haar denominatie een uitspraak doet over zaken die gerelateerd zijn aan overheidserkenning en financiering. De Federale Synode neemt hier initiatief als haar tegenstrijdige signalen bereiken.

4.5.1 De Uitvoerende Raad ziet erop toe dat het dossier waarmee erkenning en financiering wordt aangevraagd, zo goed mogelijk wordt begeleid.

4.5.2 De Uitvoerende Raad vraagt het advies van de betrokken Kamer vooraleer te beslissen het dossier aan de ARPEE voor te leggen.

4.6 De kerkgemeente zet zich in om de Federale Synode nauwgezet, via het juiste kanaal en snel van alle nodige informatie op de hoogte te brengen betreffende de voortgang van de aanvraag. Daartoe gevraagd zal zij ook na de erkenning en/of toekenning van de gefinancierde predikantsplaats de FS op de hoogte houden.

4.7 Bij de invulling van een predikantsplaats is het de taak van de bestuursraad (kerkfabriek) de Federale Synode ervan op de hoogte te brengen dat de geldende procedure correct is gevolgd en wat de uitslag van de procedure is. De bestuursraad houdt zich hierbij uiteraard aan wat is afgesproken binnen de betrokken denominatie en/of kerkgemeente. Een kopie van de goedkeuring door de denominatievoorzitter wordt hieraan toegevoegd.

Artikel 5: predikanten¹

5.1.1 De Federale Synode reikt een ARPEE-erkenningsteken (badge) uit aan een predikant / bedienaar van de eredienst.

Hiertoe dient de denominatievoorzitter een aanvraag in bij de synodevoorzitter met de nodige persoonlijke gegevens en de bevestiging dat de betrokkene beantwoordt aan de richtlijnen genoemd in I Tim. 3:1-7 en Titus 1:6-9, richting geeft aan prediking, onderwijs en/of pastoraat in de kerkgemeente en zich hierin blijft bekwamen, bevoegd is Doop en Heilig Avondmaal te bedienen, bevoegd is huwelijks- en begrafenisdiensten te leiden, heeft geïnvesteerd in een theologische vorming, per week minstens tien uur aan deze bediening besteedt en/of wordt betaald door de vzw van de kerkgemeente en dat het uittreksel uit het strafregister type 2 geen obstakel is.

Het geëigende formulier van de FS moet hiervoor worden gebruikt.

5.1.2 Elke denominatie is gerechtigd bijkomende bekwaamheidscriteria voor haar predikanten toe te voegen.

5.2.1 De bedienaren van de eredienst mogen geheimen die hun zijn meegedeeld in een pastorale context, niet openbaren; in geval van een reële dreiging van een groot gevaar moeten zij zich tot het uiterste inspannen om hulp te bieden zonder het in hun gestelde vertrouwen te beschamen. (artt. 422bis, 458, 458bis Sw). Ook andere ambtsdragers binnen de kerkgemeente zijn gehouden tot een zorgvuldige omgang met vertrouwelijke informatie, maar zij kunnen geen beroep doen op het beroepsgeheim.

5.2.2 De predikant zorgt ervoor dat persoonsgebonden gegevens en aantekeningen betreffende personen met wie hij ambtshalve te maken heeft niet toegankelijk zijn voor derden (ook niet voor gezinsleden).

5.3 Predikanten dienen te voldoen aan de regels van fiscaliteit en sociale zekerheid.

5.4 Predikanten mogen pas een huwelijk inzegenen nadat het burgerlijk voltrokken is. (art. 267 Sw)

5.5 Predikanten mogen in prediking of pastoraat het openbaar gezag niet rechtstreeks aanvallen. (art. 268 Sw)

5.6 Predikanten mogen bepaalde functies niet uitoefenen². Uiteraard kunnen zij bij aanvaarding van een dergelijke functie ontslag nemen als predikant.

Tweede hoofdstuk: onderlinge relaties

Artikel 6: relaties tussen kerkgemeenten / predikanten onderling

6.1 Kerkgemeenten en predikanten respecteren de naburige kerkgemeenten van de FS en werken waar mogelijk samen.

---

¹ In de artikelen 5-7 wordt steeds de meest geëigende term gebruikt, zonder dat hiermee wordt bedoeld dat de omschreven principes in het geheel niet zouden gelden voor verwante categorieën.

² - burgemeester of schepen (Nieuwe Gemeentewet art. 72, 3°);
- provinciegouverneur, provinciegriffier of arrondissementcommissaris (Provinciewet art. 140 §1 2°);
- lid van de bestendige deputatie (Wet 19 X 1921 art. 27 nr. 2);
- college van de agglomeratie of federatie (Wet 26 VII 1971 art. 41);
- parlamentslid (Wet 6 VIII 1931 art. 1 – alleen indien overheidsgefinancierd);
- rechterlijke functies (Ger. Wetb. art. 293 en 300);
- lid van de Raad van State, het auditoraat, de coördinatiebureaus en de griffie (Gec. Wetten R.v.St. art. 107);
- jurylid (Ger. Wetb. art. 224 nr. 12);
- ombudspersoon bij de Ombudsdienst pensioenen (KB 27 IV 1997 art. 7).

6.2 Wie plannen maakt om een nieuwe kerkgemeente te stichten, informeert hierover tijdig de kerkgemeenten van de ARPEE die in de buurt liggen. Bij bezwaren kan de FS bemiddelen.

6.3 Kerkgemeenten en predikanten nemen contact op met de gemeente van herkomst wanneer leden overkomen.

6.4 Kerkgemeenten en predikanten blijven zakelijk en respectvol in het oordeel over collega's, ook als er sprake is van verschillen van inzicht.

6.5 Vooraleer kerkgemeenten en predikanten publiekelijk uitspraken of handelingen van medechristenen onder kritiek stellen, neemt men eerst contact met hen op om te ontdekken wat ze er werkelijk mee bedoelden. Ook nadat dit onderling contact is gelegd, reageren we rekening houdend met het proportionele belang van het meningsverschil, en vanuit een houding om recht te zetten en op te bouwen, en dit op een rechtvaardige en nederige manier.

Artikel 7: relaties tussen kerkgemeenten / predikanten en gemeenteleden

7.1.1 De predikant (of andere ambtsdrager) eerbiedigt de geestelijke en fysieke integriteit van hen die aan zijn zorgen zijn toevertrouwd.

7.1.2 In het bijzonder onderneemt de predikant (of andere ambtsdrager) ten aanzien van hen die aan zijn zorgen zijn toevertrouwd, geen seksuele toenaderingspogingen, of toespelingen op of uitnodigingen tot seksueel contact en ziet hij af van gedragingen die als zodanig kunnen worden uitgelegd, en gaat hij ook niet in op seksuele toenaderingspogingen van zijn gesprekspartner.

7.2 Dwang, manipulatie of ongepaste druk horen niet thuis in een christelijke gemeenschap, noch lichamelijk, noch psychisch, noch op een andere manier. Mobbing, pesterijen, favoritisme, stigmatiseren worden niet getolereerd. Gezag is in Gods koninkrijk altijd dienend, en niet om te worden misbruikt voor eigen voordeel of machtsuitbreiding. Een vrijwillige en bewuste keuze is de maatstaf bij elke godsdienstige beslissing.

7.3 Een leider streeft ernaar in zijn persoonlijk leven het voorbeeld te geven in morele regels die ons vanuit de Bijbel aangereikt worden (eerlijkheid, rechtvaardigheid, onbaatzuchtigheid, morele en seksuele reinheid enz.).

7.4 Aanklachten tegen fouten die leidinggevend maken, moeten behandeld worden in de geëigende procedure en mogen niet toegedekt worden door de overige leidinggevend.

7.5 Alleen met toestemming van de betrokken persoon worden persoonlijke gegevens bekendgemaakt.

7.6 Alle leden zijn vrij om op elk ogenblik de kerkgemeente te verlaten. Indien iemand dit te kennen geeft, dan dient dit vanuit de kerkgemeente gerespecteerd te worden, al kan een aanbod voor een afscheidsgesprek worden gedaan.

7.7 De leer van enfants sorciers moeten worden afgewezen; zie de betrokken tekst voor de details.

Derde hoofdstuk: relaties met externen

Artikel 8: overheid

8 De relaties met de burgerlijke overheden worden geregeld volgens artikel 3.3 en 3.4 van het Intern Reglement.

Artikel 9: medische behandeling

9 De verhouding tot de medische behandeling wordt geregeld in artikel 3.1.2 van het Intern Reglement.

Artikel 10: dialoog

10.1 De Synodevoorzitter of zijn afgevaardigde gaat in op uitnodigingen voor oecumenische aangelegenheden waar men een vertegenwoordiger van het evangelische protestantisme wenst te zien.

10.2 Als Federale Synode hanteren we in het gesprek met andere levensbeschouwingen het volgende uitgangspunt: christenen behoren eerlijk en respectvol te spreken; zij behoren te luisteren zodat ze het geloof en de praktijken van anderen verstaan en worden aangemoedigd om het goede daarin te appreciëren; elk commentaar zou moeten worden gemaakt in een houding van wederzijds respect en met vermijding van elke onjuiste weergave van andere levensbeschouwingen.³

Artikel 11: overigen

11.1 In het naar buiten treden en het uitnodigen van belangstellenden leggen we eerlijkheid en respect aan de dag; opdringerigheid, bedrieglijke methoden of valse voorwendselen horen niet thuis in evangelieverkondiging.

11.2 We zijn overtuigd dat een christen hoort te streven naar goede relaties met alle mensen, en naar verzoening van gebroken relaties.

Vierde hoofdstuk: financieel beheer

Artikel 12: financieel beheer

12.1 Kerkgemeenten en organisaties worden aangemoedigd met een vzw te functioneren.

12.2 Werknemers moeten ingeschreven zijn bij de RSZ, een arbeidsongevallenverzekering en arbeidsovereenkomst en arbeidsreglement hebben.

12.3 De vzw's houden een vrijwilligersregister bij en hebben een vrijwilligersverzekering.

12.4 De boekhouding moet alle inkomsten en uitgaven bevatten, met verantwoordingsstukken. Op grond hiervan wordt de jaarrekening met inventaris opgemaakt en een begroting, goedgekeurd door de algemene vergadering van de vzw.

12.5 Doorstoringen worden vermeden.

12.6 Bij het financieel beheer zijn minimaal twee personen betrokken.

12.7 De financiën van de kerkgemeente zijn duidelijk afgescheiden van de financiën van de predikant.

12.8 Men moet ernaar streven dat de predikant en de voorzitter, secretaris en penningmeester niet onder hetzelfde dak leven.

12.9 Terugbetalingen mogen alleen gebeuren als de uitgave reëel en goedgekeurd was.

12.10 Aan bestuurders moet jaarlijks kwijting worden gegeven en zij moeten periodiek hun mandaat ter beschikking stellen.

12.11 Alleen beleggingen met kapitaalbescherming zijn toegelaten.

12.12 Boekhoudkundige stukken, eigendomstitels, notulen, ledenlijsten en beslissingen van het bestuursorgaan moeten correct worden gearchiveerd.

12.13 Predikanten mogen geen financieel voordeel ontvangen vanuit stervensbegeleiding, noch door middel van een gift, noch door middel van een testament.

---

³ WCC-PCID-WEA, *Christian Witness in a Multi-Religious World*, Principle 10.

12.14 Leningen worden steeds schriftelijk gedocumenteerd.

12.15 Kerkgemeenten en organisaties mogen niet worden overruled door buitenlandse donateurs.

12.16 De tiende en offergaven moeten vrij en vrijwillig blijven en geen enkele vorm van druk, bedreiging of controle is te verdedigen.

Vijfde hoofdstuk: klachtenregeling

Artikel 13: basisprincipes

13.1.1 Iedere denominatie, organisatie, kerkgemeente en predikant staat ervoor open dat een beslissing waarmee een lid of een kerkgemeente onoverkomelijke moeite blijft hebben, wordt voorgelegd aan collega's binnen de eigen denominatie of binnen de Federale Synode.

13.1.2 Iedere denominatie, organisatie, kerkgemeente en predikant is bereid rekenschap af te leggen aangaande een beslissing, een handeling of een niet-handelen ten opzichte van collega's binnen de eigen denominatie of binnen de Federale Synode.

13.2.1 Een predikant spreekt zijn collega aan indien er ernstige vragen zijn bij diens handel of wandel en dringt zo nodig aan op breder collegiaal overleg.

13.2.2 Wanneer er een ernstig vermoeden is van laakbaar gedrag bij een collega, brengt een predikant dit ter kennis van de denominatie.

13.3.1 Indien een persoon een klacht heeft aangaande een kerkgemeente of organisatie, dan wordt verwacht dat de klager eerst binnen de betrokken kerkgemeente of organisatie naar een oplossing zoekt.

13.3.2 Indien een oplossing binnen de kerkgemeente of organisatie niet mogelijk blijkt, zal de klager zich eerst richten tot de denominatie waartoe de kerkgemeente (of organisatie) behoort.

13.3.3 Indien de vorige stappen niet tot een oplossing hebben geleid, kan de klacht aan de Arbitragecommissie van de Federale Synode worden voorgelegd.

13.4.1 Indien van overheidswege (in de ruime zin) wordt aangedrongen op het rechtzetten van een situatie, wordt dit in eerste instantie aan de kerkgemeente of organisatie overgelaten en als die niet in staat blijkt op te treden, aan de denominatie.

13.4.2 Als ook de denominatie niet in staat blijkt op te treden, zal de Uitvoerende Raad maatregelen nemen.

13.5 De leden van de Arbitragecommissie zullen een strikte geheimhouding garanderen.

Artikel 14: aanleidingen

14.1 De bemiddeling bij meningsverschillen tussen organen van de Federale Synode of tussen een denominatie en de FS is geregeld in art. 10.2.2 van het Intern Reglement.

14.2 Er kan een klacht worden ingediend bij de Arbitragecommissie als er regels van de kerkgemeente, organisatie, denominatie, FS of ARPEE zijn overtreden of als er persoonlijk nadeel is geleden door een beslissing of een handeling of door verzuim van de kerkgemeente, organisatie, denominatie, FS of ARPEE, en als deze niet kunnen worden behandeld op het niveau van de kerkgemeente of van de denominatie.

Een poging tot verzoening zou steeds moeten worden ondernomen. Deze poging stuit de klachtenprocedure.

14.3 Er kan bemiddeling worden gevraagd als er binnen een kerkgemeente, organisatie of denominatie een meningsverschil is ontstaan dat naar de mening van de vragende partij niet binnen

de kerkgemeente, organisatie of denominatie kan worden opgelost. De Uitvoerende Raad beslist of bemiddeling door de FS de aangewezen weg is en kan naar andere mogelijkheden verwijzen.

Artikel 15: termijnen

15.1 Een klacht of een vraag om bemiddeling moet binnen een redelijke termijn worden ingediend.

15.2.1 De Arbitragecommissie komt tot een beslissing binnen zes maanden na de indiening van een klacht (met een pauze van 15 juli tot 15 augustus). Indien tegelijk klacht is neergelegd bij een Belgische rechtbank, wordt de termijn automatisch verlengd.

15.2.2 Een nieuw element aangebracht door een partij verlengt deze termijn met een maand. Ieder van betrokken partijen kan slechts één keer verlenging verkrijgen op grond van nieuwe informatie.

15.3 De betrokken partijen worden binnen vijf werkdagen op de hoogte gebracht van ontwikkelingen in hun dossier.

Artikel 16: procedure

16.1 Een klacht kan worden ingeleid met alle middelen (telefonisch, schriftelijk, mondeling, e-mail, ...). Een duidelijke omschrijving van het probleem en de vraag van de klager moet worden opgesteld en moet door de klager worden gedateerd en ondertekend.

16.2 Indien bij een zaak de partijen niet tot hetzelfde geslacht behoren, dienen beide geslachten vertegenwoordigd te zijn in de Arbitragecommissie, zodat er voor beiden een veilige omgeving gecreëerd wordt. Eventueel wordt de Arbitragecommissie daartoe uitgebreid volgens artikel 10.1.1 van het Intern Reglement.

16.3.1 Zodra de Arbitragecommissie een klacht ontvangt, zal de ontvankelijkheid van die klacht onderzocht worden.

16.3.2 Om ontvankelijk te zijn, moet de klacht binnen het gebied omschreven in artikel 14.2 vallen en ingediend zijn door of namens een persoon die door het voorval werd benadeeld, of een kwestie van algemeen belang betreffen.

16.3.3 De Arbitragecommissie dient tevens te controleren of er rekening is gehouden met de volgorde vermeld in artikel 13.3, en indien niet, of daartoe gegronde redenen bestaan.

16.3.4 Indien de Arbitragecommissie een klacht onontvankelijk verklaart, zal ze hiervan melding maken aan de Uitvoerende Raad. Een benadeelde van wie de klacht onontvankelijk wordt verklaard, heeft het recht hiertegen beroep aan te tekenen bij de FS-vleugel van de juridische adviescommissie, die daarna een bindende uitspraak zal doen over de ontvankelijkheid van de klacht.

16.4 De Arbitragecommissie zet de procedure in gang door – indachtig de geest van artikel 6 van het EVRM – schriftelijk aan de andere partij mee te delen waarover het gaat. Deze moet de gelegenheid krijgen zich te verdedigen.

16.5 Beide partijen hebben het recht een of meerdere leden van de Arbitragecommissie te wraken. Hiertoe dienen gegronde redenen te bestaan. De FS-vleugel van de juridische adviescommissie zal oordelen of die wraking aanvaardbaar is. In voorkomend geval moet de Arbitragecommissie worden uitgebreid overeenkomstig artikel 10.1.1 van het Intern Reglement.

16.6 Bij het onderzoek van een klacht zullen beide partijen gehoord worden. Verder kunnen getuigenverklaringen worden ingeroepen, deskundigen worden geraadpleegd, enz.

16.7 De Arbitragecommissie gaat na of de betrokken reglementen zijn nagekomen, of alle belangen zijn afgewogen, of de vereisten van billijkheid en zorgvuldigheid in acht zijn genomen.

16.8 Zolang een klager behoort tot een denominatie, moet hij bereid zijn zich te conformeren aan de regels en geloofsovertuiging van zijn denominatie. Uiteraard staat het hem vrij om die te verlaten.

16.9 De Arbitragecommissie beslist niet alleen over de grond van de zaak, maar ook over de toepassing van de procedure.

Artikel 17: afronding van de procedure

17.1.1 De mogelijke conclusies van de Arbitragecommissie staan vermeld in artikel 10.2.3 van het Intern Reglement.

17.1.2 Als de conclusie gevolgen heeft naar de overheid toe, moet deze beslissing worden bevestigd door de ARPEE.

17.1.3 Ten opzichte van gefinancierde predikanten mag een beslissing van Federale Synode of ARPEE nooit leiden tot het verlies van reeds opgebouwde pensioenrechten.

17.2.1 De beslissing, inclusief een afdoende motivering, wordt genotuleerd en aan de betrokkenen medegedeeld.

17.2.2 Tegelijk kan de betrokken benadeelde worden doorverwezen – indien nodig en gewenst – naar professionele hulpverlening.

17.3.1 De Uitvoerende Raad voert de beslissing van de Arbitragecommissie uit.

17.3.2 Indien de beslissing van de Arbitragecommissie de bevoegdheden van de Federale Synode te buiten gaat, wordt dit voorgelegd aan de ARPEE of aan de gerechtelijke instanties.

17.3.3 De Arbitragecommissie stelt een eindverslag op met aanbevelingen voor de Synodevergadering, zodat deze de nodige conclusies kan trekken en eventuele noodzakelijke schikkingen kan treffen. De informatie die in het kader van een klacht aan de Synodevergadering wordt doorgegeven, zal slechts de informatie bevatten die noodzakelijk is voor de motivering van de besluiten.

17.4 Slechts na een uitspraak van de Arbitragecommissie staat de weg naar externe procedures open.

17.5 Indien de tussenkomst van de Arbitragecommissie het gevolg was van een vraag om bemiddeling (art. 14.3), betaalt de vragende partij een bijdrage van twintig maal het lidgeld voor organisaties (voor individuen viermaal).